

veckans **TORA**

Beha'alotcha (När du sätter upp)

Kommentar till veckans parasha (avsnitt) från Toran: 4 Mos 8:1–13:1

Vi rekommenderar att du läser igenom det aktuella avsnittet i din Bibel först innan du studerar kommentarerna.

Be att Gud talar till dig när du läser kommentarerna och tänk på följande: (1) Vad talar starkast till mig? (2) Vad kan jag börja tillämpa? (3) Finns det något jag behöver ändra på i mitt liv?

Israel lämnar Sinai

“Andra året, i andra månaden, på tjugonde dagen, höjde sig molnskyn från vittnesbördets tabernakel. Då bröt Israels barn upp från Sinai öken och gick från plats till plats, och molnskyn stannade i öknen Paran.” (4 Mos 10:11-12)

I denna *parasha* kommer Israel att bryta upp från Sinai berg efter att ha varit där i nästan ett år.

Otroligt mycket har hänt på denna förhållandevis korta tid, sådant som haft avgörande betydelse för hela mänsklighetens historia. Israel har ingått förbund med HERREN, Toran har blivit given från himmelen, Tabernaklet har byggts och satts upp, HERRENS härlighet har fyllt Tabernaklet, offertjänsten har inrättats, prästerna och leviterna har fått sina uppgifter och folket har räknats och tilldelats sina specifika lägerplatser och tågordning. Det är detta år som utgör själva kärnan i hela Toran!

Nu är Israel redo att dra vidare. Ingenting är lämnat åt slumpen. Allt präglas av ordning in i minsta detalj. Det står i 4 Mos 24:5: *“Hur sköna är inte dina tält, o Jakob, dina boningar, o Israel!”* Guds ordningar är ljuvliga. De reflekterar hans karaktär som fridens Gud.

“Se, hur gott och ljuvligt det är när bröder bor endräktigt tillsammans. Det är som när den dyrbara oljan på huvudet rinner ner i skägget, i Arons skägg, och ner över kragen på hans dräkt. Det är som Hermons dagg som faller ner på Sions berg. Ty där ger HERREN befallning om välsignelse, om liv till evig tid.” (Ps 133)

HERREN längtar efter att vi ska komma in i trygga relationer till varandra i Messias kropp utan att behöva fara hit och dit efter den senaste uppenbarelsen och häftigaste undervisningen. Paulus varnade Timoteus:

*"Jag uppmanar dig allvarligt vid Gud och Messias Jeshua, som skall döma levande och döda, och inför hans uppenbarelse och hans rike: **predika ordet, träd fram i tid och otid, bestraffa, tillrättavisa och förmana, med allt tålmod och all undervisning.** Ty det skall komma en tid då människor inte längre skall stå ut med den sunda läran, utan efter sina egna begär **skall de samla åt sig mängder av lärare, allteftersom det kliar dem i öronen. De vägrar att lyssna till sanningen** och vänder sig till myter." (2 Tim 4:1-4)*

Det är viktigt att vi håller oss till "den sunda läran" och undviker spektakulära uppenbarelser och spetsfundigheter som bara kliar i öronen och splittrar Guds folk. Låt oss vara noggranna med att följa Guds undervisning så att vi kan komma in i ett välsignat liv med Guds välbehag och frid över oss! Det är det primära syftet med Toran.

Ljusstaken och Andens liv

"HERREN talade till Mose. Han sade: Tala till Aron och säg till honom: När du sätter upp de sju lamporna, skall du sätta upp dem så att de kastar sitt sken över platsen framför ljusstaken." (4 Mos 8:1-2)

Parashat Beha'alotcha inleds med instruktioner till Aron angående ljusstaken. Varför görs detta återigen här när samma instruktioner redan getts en gång tidigare i Andra Mosebok 25:37?

Precis som med Hannukahögtiden, som firas till minnet av Tempelns och altarets återinvigning, så är det nu även här just ljusstaken som står i centrum. Det är framför allt tändningen av ljusstaken, *menoran*, som man firar under Hannuka. Ljusstaken var gjord utifrån en himmelsk förebild.

"Ljusstaken var gjord av hamrat guld. Från dess fotställning till blommorna var den i hamrat arbete. Efter den förebild som Herren hade visat Mose gjorde han ljusstaken." (4 Mos 8:4)

Oljan är en symbol för den Helige Ande. Utan Andens liv och ljus är hela gudstjänsten enbart döda ritualer. Därför står ljusstaken i centrum och nämns återigen här i samband med Tabernaklets och leviternas invigning till tjänst. Vi får aldrig glömma bort vikten av att ständigt uppfyllas av Anden. Det är enbart genom Guds Ande som vi kan göra tjänst inför HERRENS ansikte!

*"Ni var en gång mörker, men nu är ni ljus i Herren. Vandra då som ljusets barn... Var därför inte oförståndiga utan förstå vad som är Herrens vilja. Berusa er inte med vin, sådant leder till ett liv i laster. **Låt er i stället uppfyllas av Anden, så att ni talar till varandra med psalmer, hymner och andliga sånger, och sjunger och spelar för Herren i era hjärtan.**" (Ef 5:8,17-19)*

Leviternas invigning

"HERREN talade till Mose. Han sade: 'Bland Israels barn skall du ta ut leviterna och rena dem... Sedan du har renat leviterna och fört fram dem såsom ett viftoffer, skall

de gå in och göra tjänst vid uppenbarelsetältet, ty bland Israels barn är de givna åt mig som en gåva." (v. 5-6,15-16)

Vi är alla kallade att tjäna Gud. Leviterna är en symbol på människor som gjort en helöverlåtelse av sitt liv till att tjäna Gud. Den kallelsen är för alla. "Så förmanar jag nu er, bröder, vid Guds barmhärtighet, **att frambära era kroppar som ett levande och heligt offer som behagar Gud - er andliga gudstjänst.**" (Rom 12:1)

"På följande sätt skall du göra för att rena dem: Stänk reningsvatten på dem." (v. 7) I leviternas invigning till tjänst finner vi förebilderna för att vi ska komma in i en tjänst för Gud. Leviterna skulle först renas innan de kunde göra tjänst. Skriften talar om att vi behöver renas genom vattnets bad i kraft av Ordet. "Messias har älskat församlingen och offrat sig för den, för att helga den, **sedan han renat den genom vattnets bad, i kraft av ordet.**" (Ef 5:25-26) Jeshua sa: "Ni är redan nu rena i kraft av det ord som jag har talat till er." (Joh 15:3)

Hur viktigt är det inte att vi renas och helgas genom Guds Ord genom att ständigt läsa och studera Skrifterna. Vi behöver alla en rejäl "hjärntvätt" i positiv bemärkelse av Guds Ord för att kunna tjäna HERREN. "Jag ber inte att du skall ta dem ut ur världen utan att du skall bevara dem för det onda. De är inte av världen, liksom inte heller jag är av världen. **Helga dem i sanningen, ditt ord är sanning.**" (Joh 17:15-17) **Att läsa Skrifterna så mycket vi kan och bada oss i Ordet, är den första nyckeln till att komma in i en tjänst för Gud.** Detta kan aldrig överbetonas! Det står om profeten Hesekiels kallelse:

"Han sade till mig: 'Du människobarn, ät vad du ser framför dig! **Ät upp denna rulle och gå och tala till Israels hus.**' Jag öppnade min mun, och han gav mig rullen att äta. Han sade till mig: 'Du människobarn, mätta din mage och fyll din buk med den rulle som jag nu ger dig.' Jag åt, och den var söt som honung i min mun. Han sade till mig: 'Du människobarn, gå till Israels hus och tala mina ord till dem.'" (Hes 3:1-4)

När Hesekiel hade "ätit bokrullen" kunde Gud använda honom till att tala hans ord. Likadant står det om aposteln Johannes vad han var tvungen att göra innan han kunde fortsätta att profetera:

"Och rösten som jag hade hört från himlen talade till mig igen och sade: '**Gå och ta den öppnade bokrullen** ur handen på ängeln som står på havet och på jorden.' Jag gick då bort till ängeln och bad honom ge mig den lilla bokrullen. Han svarade mig: '**Tag den och ät upp den!** Den skall ge en svidande smärta i din mage, men i din mun skall den vara söt som honung.' Jag tog den lilla bokrullen ur ängelns hand och åt upp den, och i min mun var den söt som honung. Men när jag hade ätit upp den, kände jag en svidande smärta i min mage. Och man sade till mig: '**Du måste profetera på nytt om många folk och folkslag och språk och kungar.**'" (Upp 10:8-11)

"...och låt dem raka hela sin kropp." (v. 7) För det andra skulle leviterna raka av sig allt sitt hår. Detta var en förödmjukande process. Håret står i Skriften som en symbol på styrka och härlighet.

Simson sa: "Om man rakar av mig håret, viker min styrka ifrån mig, och jag blir svag som alla andra människor." (Dom 16:17)

Det står om Absalom: "I hela Israel fanns ingen som prisades så mycket för sin skönhet som Absalom, från fötterna till huvudet fanns inget fel på honom. När han lät klippa håret på sitt huvud - i slutet av varje år lät han klippa det, eftersom det blev för tungt för honom - så vägde håret tvåhundra siklar efter kungsvikt." (2 Sam 14:25-26)

Den första läxa vi behöver lära oss är att vi inte kan tjäna Gud i vår egen kraft. Den måste vi lägga ner inför honom. Vetenskap var min stora passion när jag gick i skolan. Jag drömde om att en dag få nobelpris i fysik eller kemi. Det första som hände när jag gjorde en överlåtelse av hela mitt liv till Gud, var att HERREN "rakade av mig" allt detta. Engelska och svenska var mina sämsta ämnen. De är i stort sett de enda skolämnena jag haft användning av i min tjänst för Gud. Gud behöver inte vår naturliga styrka och förmåga. Den måste vi lägga ner. Vi måste "raka av allt hår" innan vi kan börja tjäna Gud.

Det var likadant med Paulus. Han trodde att Gud skulle använda hans enorma kunskaper i Toran till att vinna sina landsmän för Gud, men i stället skickade Gud honom till hedningarna. Petrus, däremot, som var en olärd fiskare från Galileen, blev sänd till de religiösa judarna i Jerusalem (Gal 2:7). Han utvaldes till att predika evangeliet för dem på Pingstdagen.

"...och tvätta sina kläder. Så skall de rena sig." Det tredje som leviterna skulle göra för att rena sig var att tvätta sina kläder. Detta handlar om att vi behöver komma in i ett rättfärdigt liv i lydnad för Guds Ord. Det står om övervinnarna i Uppenbarelseboken: "Dessa är de som kommer ur den stora nöden, och **de har tvättat sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Därför står de inför Guds tron och tjänar honom dag och natt i hans tempel.**" (Upp 7:14-15) Det står skrivet: "Låt dina kläder alltid vara vita och låt olja aldrig fattas på ditt huvud." (Pred 9:8) **Ett rättfärdigt liv utgör grunden för vår frimodighet och kraft i tjänsten för Gud!**

"Sedan skall de ta en ungtjur med tillhörande matoffer av fint mjöl blandat med olja. Du skall ta en annan ungtjur till syndoffer... Och leviterna skall lägga sina händer på tjurarnas huvuden, och den ena skall du offra till syndoffer och den andra till brännoffer åt HERREN för att bringa försoning för leviterna." (v. 8,12)

Tjuren är det dyraste av alla djur som offras inför HERREN. Tjurar är i Skriften alltid en symbol på styrka. Leviterna skulle lägga (luta) sina händer på tjurarna och överföra sin egen identitet till dem. Återigen ser vi att de som tjänar Gud måste lägga ner sin egen kraft och förmåga inför Gud genom att offra det dyrbaraste vi har till Gud. En tjur skulle offras som syndoffer och den andra tjuren skulle offras som uppstigandeoffer (brännoffer).

"Detta är HERRENS ord till Serubbabel: Inte genom styrka, inte genom kraft, utan genom min Ande, säger HERREN Sebaot." (Sak 4:6)

Vi behöver dö från all vår egen kraft och förmåga, precis som den andra tjuren förtärdes helt och hållet på altaret och steg upp som rök inför Gud. När vår egen kraft tar slut kan Gud ta över. Vi behöver också bekänna våra egna gärningar som synd och överge dem. Gud tycker inte om vårt kött. Det måste dö. *"Låt oss därför lämna bakom oss de första grunderna i Messias lära och föras till fullkomlighet. Låt oss inte på nytt lägga grunden med **omvändelse från döda gärningar och tro på Gud.**"* (Heb 6:1)

*"Sedan skall du ställa leviterna inför Aron och hans söner och föra fram dem som **ett viftoffer** åt HERREN. På detta sätt skall du bland Israels barn avskilja leviterna, så att de tillhör mig."* (v. 13-14)

Slutligen skulle leviterna offras som ett viftoffer inför HERREN. Det står ordagrant i den hebreiska texten i vers 11 att Aron skulle vifta varenda levit som ett viftoffer inför HERREN. Detta kan enbart förklaras som att det handlade om ett övernaturligt mirakel. Viftoffer utfördes vanligen genom att ett offer viftades inför HERREN åt de fyra väderstrecken, alternativt upp och ner eller fram och tillbaka. I vilket fall som helst måste detta gjort leviterna ganska yra.

Så är det ofta när vi har överlåtitt oss helt till HERREN. Han skakar om oss ordentligt för att frigöra oss från vårt gamla liv. Vi får börja orientera oss på nytt igen. Var är jag? Var har jag hamnat någonstans? Jag som trodde... Våra egna planer är grusade. Allting är nytt. Så var det för leviterna efter det att de viftats inför HERREN och så är det för oss när vi överlåtitt oss till honom.

*"Mose, Aron och hela Israels menighet gjorde med leviterna i allt så som HERREN hade befallt Mose angående dem. Så gjorde Israels barn med dem. Leviterna renade sig och tvättade sina kläder, och Aron förde fram dem såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte, och Aron bringade försoning för dem och renade dem. **Sedan gick leviterna in och gjorde tjänst vid uppenbarelsetältet under Aron och hans söner.**"* (v. 20-22)

I leviternas tjänst ingick att spela och sjunga i samband med offren, att vara dörrvaktare, att betjäna prästerna vid offren och att ha uppsikt över förråden. En del skulle också undervisa. Det står om kung David: *"Han samlade alla Israels furstar, så också prästerna och leviterna. De leviter som var trettio år eller äldre blev räknade. Deras antal var allt som allt 38 000 män. 'Av dessa', sade han, 'skall 24 000 förestå sysslorna vid HERRENS hus och **6 000 vara tillsyningsmän och domare**, 4 000 skall vara dörrvaktare, och 4 000 skall lovsjunga HERREN till de instrument som jag låtit göra för lovsången.' David delade dem i avdelningar efter Levis söner, Gerson, Kehat och Merari."* (1 Krön 23:2-6)

En intressant detalj nämns i slutet av detta kapitel om leviternas invigning. Det står:

*"Och HERREN sade till Mose: 'Detta gäller angående leviterna: **De som är tjugofem år eller äldre skall infinna sig och göra tjänst med arbete vid uppenbarelsetältet. Men när leviten blir femtio år skall han vara fri från sin tjänst, och han skall då inte längre göra tjänst. Han må hjälpa sina bröder vid***

uppenbarelsetältet i deras uppgifter, men någon tjänst skall han inte inneha. Så skall du handla med leviterna ifråga om deras åligganden.” (v. 23-26)

Alla leviterna räknades alltid från trettio års ålder, men här står det att de som är **tjugofem år** eller äldre skall infinna sig och göra tjänst med arbete vid uppenbarelsetältet. Hur går detta ihop? Svaret är att alla leviterna tränades först under en äldre levit i fem innan de fick tjäna i sina uppgifter. Så är det också med idag. Vi behöver först tränas under mer mogna ledare, innan vi kan börja tjäna Gud. Det är det normala bibliska mönstret för att komma ut i en egen tjänst inför Gud.

Påskhögtiden i öknen

”HERREN talade till Mose i Sinai öken i första månaden av det andra året efter deras uttåg ur Egyptens land. Han sade: ‘Israels barn skall fira påskhögtid på den bestämda tiden. På fjortonde dagen i denna månad, i skymningen, skall ni fira den, på bestämd tid. I enlighet med alla stadgar och föreskrifter skall ni fira den.’ Och Mose sade till Israels barn att de skulle fira påskhögtiden. De firade den på fjortonde dagen i första månaden, i skymningen, i Sinai öken. Israels barn gjorde i allt så som HERREN hade befallt Mose.” (4 Mos 9:1-5)

Detta är den enda gång som Israel firade Påskhögtid i öknen. Det var meningen att de efter vistelsen vid Sinai skulle fortsätta och tåga direkt in i Löfteslandet. Nu blev det inte så. I nästa *parasha* kommer vi läsa om hur Israels barn på grund av otro inte kom in i Löfteslandet med en gång. Därför fick de vandra i öknen i ytterligare 38 år. Det är denna vandring som resten av Fjärde Mosebok kommer att beskriva.

Under dessa 38 år av ökenvandring omskars inga nyfödda pojkar bland Israels barn. Inte heller firades det mer någon påsk förrän de kom in i Löfteslandet. Påskhögtiden gavs ju i första hand för att firas i Löfteslandet, som det står: *”Och när ni kommer in i det land som HERREN skall ge er, som han har sagt, skall ni fira denna gudstjänst.” (2 Mos 12:25)* Men det var aldrig tänkt att folket skulle bli kvar i öknen i fyrtio år. Innan de hade sagt nej till att inta Landet firades därför den första Påsken efter uttåget i öknen.

Det står senare i Josua bok hur Israels barn började fira Påsken så fort de kommit in i Landet:

”Vid den tiden sade HERREN till Josua: ‘Gör dig flintknivar och omskär Israels barn för andra gången.’ Då tillverkade Josua flintknivar och omskar Israels barn vid Förhudshöjden. Orsaken till att Josua omskar dem var denna: Alla män som dragit ut ur Egypten, alla stridsdugliga män, hade dött under ökenvandringen efter uttåget ur Egypten. Visserligen hade alla de som kommit ut blivit omskurna, men de som var födda under ökenvandringen efter uttåget ur Egypten var alla oomskurna. Ty Israels barn vandrade i öknen i fyrtio år, till dess hela folket - alla stridsdugliga män - som dragit ut ur Egypten var döda eftersom de inte lyssnade till HERRENS röst. Därför svor HERREN att han inte skulle låta dem se det land som han med ed hade lovat deras fäder att ge oss, ett land som flödar av mjölk och

honung. Men deras söner, som han lät komma i deras ställe, dem omskar nu Josua, ty de var oomskurna, eftersom de inte hade blivit omskurna under vandringen.

När allt folket hade blivit omskuret, stannade de kvar i lägret, till dess de hade återhämtat sig. Och HERREN sade till Josua: 'I dag har jag vältrat av Egyptens vanära från er.' Platsen fick namnet Gilgal, som den heter än i dag. På kvällen den fjortonde dagen i månaden, medan Israels barn hade sitt läger i Gilgal, firade de påskhögtid på Jerikos hedmarker. Dagen efter påskhögtiden, just den dagen, åt de osyrat bröd och rostade ax av landets säd. Mannat upphörde dagen därpå, då de nu åt av landets säd. Israels barn fick inte manna längre, utan de åt det året av skörden i landet Kanaan." (Jos 5:2-12)

Molnstoden

"På HERRENS befallning bröt Israels barn upp, och på HERRENS befallning slog de läger. Så länge molnskyn vilade över tabernaklet låg de kvar i lägret. Om molnskyn stannade en längre tid över tabernaklet, iakttog Israels barn det HERREN befallde dem och bröt inte upp. Ibland stannade molnskyn över tabernaklet endast några få dagar. På HERRENS befallning låg de då kvar i lägret, och på HERRENS befallning bröt de sedan upp. Ibland stannade molnskyn endast från kvällen till morgonen. När molnskyn höjde sig på morgonen bröt de upp. Om molnskyn stannade en dag och en natt, bröt de upp när molnskyn höjde sig. Om molnskyn stannade två dagar eller en månad, eller om molnskyn blev kvar en längre tid över tabernaklet, så låg Israels barn stilla i läger och bröt inte upp. Men när den höjde sig bröt de upp. På HERRENS befallning slog de läger, och på HERRENS befallning bröt de upp. De följde HERRENS påbud i enlighet med HERRENS befallning genom Mose." (4 Mos 9:18-23)

Paulus skrev: "Bröder, jag vill ni skall veta att alla våra fäder var under molnskyn och att alla gick genom havet. Alla blev i molnskyn och i havet döpta till Mose." (1 Kor 10:1-2)

"Dopet i havet" motsvarar dopet i vatten. "Dopet i molnskyn" motsvarar att vara döpt i Anden till ett liv lett av Guds Ande. Lika flexibla som Israels barn var att ledas genom öknen av molnstoden, lika öppna och överlåtna måste vi vara att vara ledda av Guds Ande.

"Var inte förvånad över att jag sade att ni måste födas på nytt. Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som är född av Anden." (Joh 3:7-8)

"Ty alla som drivs av Guds Ande är Guds söner." (Rom 8:14)

"Förtrösta på HERREN av hela ditt hjärta, förlita dig inte på ditt förstånd... Håll dig inte själv för vis." (Ords 3:5,7)

Om molnstoden stannade över Tabernaklet enbart en enda natt, så blåste prästerna i trumpeterna och Israel bröt upp igen. Stannade molnskyn kvar en månad eller flera år, så stannade de kvar under den tiden. De följde helt "Andens ledning".

Detta betydde inte att Mose inte gjorde vad han kunde för att även skaffa naturlig kunskap om vägen. Som en vis ledare bad han Hobab, som var väl förtrogen med öknen, om hjälp.

"Mose sade till Hobab, som var son till midjaniten Reguel, Moses svärfar: 'Vi bryter nu upp och går till det land om vilket HERREN har sagt: Jag skall ge det till er. Följ med oss, så skall vi göra gott mot dig, ty HERREN har lovat Israel allt gott.' Men han svarade honom: 'Jag vill inte följa med, utan jag vill gå hem till mitt land och min släkt.' Mose sade: 'Nej, lämna oss inte. Du vet bäst var vi kan slå läger i öknen, du skall bli vårt öga. Om du följer med oss skall vi låta dig få del av det goda som HERREN gör med oss.' Och de bröt upp från HERRENS berg och vandrade tre dagsresor. HERRENS förbundsark gick framför dem de tre dagarna för att utse viloplats åt dem." (4 Mos 10:29-33)

Andens ledning och naturlig kunskap och visdom är inte motsatser! Gud har gett oss båda delarna. Det viktiga är dock att vi ser till att mänsklig visdom aldrig kommer före Andens ledning. Utifrån Andens ledning kan vi ha nytta av naturliga kunskaper för att undvika onödiga problem. En andlig människa är inte en världsfrånvärd eremit som saknar praktiska kunskaper.

Silvertrumpeterna

"HERREN talade till Mose. Han sade: 'Gör dig två silvertrumpeter, i hamrat arbete skall du göra dem. Du skall använda dem när menigheten skall sammankallas och när lägren skall bryta upp.'" (4 Mos 10:1-2)

Den sista förordningen som fastställdes innan Israel gav sig av från Sinai var blåsningen i silvertrumpeterna.

Prästerna skulle även blåsa i trumpeterna vid högtiderna. *"Och i dagar av glädje, vid era högtider och nymånader, skall ni stöta i trumpeterna vid era brännoffer och gemenskapsoffer. De skall göra att ni blir ihågkomna inför er Gud. Jag är HERREN, er Gud." (v. 10)*

Observera att det är en skillnad mellan dessa silvertrumpeter som man blåser i vid offren under Högtiderna och vädurshornet, shofaren, som man t ex blåser i för att inviga Jubelåret. *"Då ska du i sjunde månaden på tionde dagen i månaden låta basunen ljuda med kraftig ton. På försoningsdagen ska ni låta basunen ljuda över hela ert land." (3 Mos 25:9)*

"Andra året, i andra månaden, på tjugonde dagen, höjde sig molnskyn från vittnesbördets tabernakel. Då bröt Israels barn upp från Sinai öknen och gick från plats till plats, och molnskyn stannade i öknen Paran." (v. 11-12)

Äntligen var allt klart för att dra vidare mot Löfteslandet! Alla bröt upp och tågade i perfekt ordning, häravdelning efter häravdelning med Tabernaklet och förbundsarken i mitten. Vilken syn det måste ha varit! *"Gud, när du drog ut i spetsen för ditt folk, när du gick fram i ödemarken, Sela, då bävade jorden, då utgöt himmelen sina flöden inför Guds ansikte." (Ps 68:8-9, 1917 års övers.)*

“Och de bröt upp från HERRENS berg och vandrade tre dagsresor. HERRENS förbundsark gick framför dem de tre dagarna för att utse viloplats åt dem. HERRENS molnsky svävade över dem om dagen, när de bröt upp från sin lägerplats. Och så ofta arken bröt upp, sade Mose: ‘Stå upp, HERRE! Låt dina fiender skingras, låt dem som hatar dig fly för ditt ansikte.’ Och när den sattes ner, sade han: ‘Vänd åter, Herre, till Israels ätters många tusenden.’” (v. 33-36)

De två sista verserna står i den hebreiska texten inom klammer, bestående av ett bakvänt *nun* (נ) (före den första bokstaven och efter den sista bokstaven). Verserna är så att säga separerade från den övriga texten, vilket gör att de enligt rabbinerna utgör en egen Tora. Den utgör en kommentar över den bön som Mose alltid bad i samband med vandringen genom öknen.

Vi behöver också lära oss att följa molnstoden vart den är leder oss under vandringen genom livet och att be den bön som Mose bad. När vi drar vidare och när vi ger oss ut på en resa behöver vi be att Gud går framför oss och banar vägen. När vi slår oss ner behöver vi be att Gud har behag till oss och breder ut sina vingars skugga över oss och ger oss frid. Det står skrivet: **“HERREN skall bevara dig från allt ont, han skall bevara din själ. HERREN skall bevara din utgång och din ingång från nu och till evig tid.”** (Ps 121:7-8)

Folket klagar

“Folket började högljutt klaga inför HERREN hur illa de hade det... Den blandade hop som följde dem greps av stort begär. Också Israels barn började att gråta igen och sade: ‘Vem skall ge oss kött att äta? Vi kommer ihåg fisken som vi åt fritt och för intet i Egypten, och gurkorna, melonerna, purjolöken, rödlöken och vitlöken. Men nu försmäktar vår själ, för här finns inget att se utom detta manna.’” (4 Mos 11:1,4-6)

Så länge som Israel låg stilla vid Sinai läser vi inte om några problem bland folket i lägret. Men så fort de bröt upp för att dra vidare, började problemen. Det var likadant när de lämnade Egypten och kom till Mara. Både då och efter uppbrottet från Sinai, började folket att klaga. De ville tillbaka till tryggheten i slaveriet i Egypten, hellre än att gå i tro mot friheten i Löfteslandet.

Den mänskliga naturen är sig lik. De flesta människor tycker inte om att dra vidare. De vill slå sig till ro och stanna kvar vid det som är invant, även om det innebär slaveri. När Gud basunerade ut i lägret: **“Nu är det dags att dra vidare!”** så uppstod problemen.

“Men de flesta av dem hade Gud inte behag till. De föll och låg kringspridda i öknen. Det som hände dem har blivit ett varnande exempel för oss, för att inte vi liksom de skall ha begär till det onda... Det som hände dem tjänar som exempel och skrevs ner för att varna oss som har världens slut inpå oss.” (1 Kor 10:5-6,11)

Gud gör ständigt något nytt. Vi måste ständigt vara beredda på uppbrott, att lämna det gamla bakom och i tro dra vidare mot målet även om andra inte följer med, utan blir efter på vägen. **“Saliga är de människor som har sin styrka i dig, de som har dina vägar i sitt hjärta. När de vandrar genom tåredalen gör de den rik på**

källor, och höstregnet höljer den med välsignelser. De går från kraft till kraft, de träder fram inför Gud på Sion." (Ps 84:6-8)

NIV översättningen av vers 6 lyder: "Saliga är **de vars hjärtan är inställda på pilgrimsfärd.**" Man är villig att ständigt dra vidare. Det räcker inte med att Gud gjorde något nytt för fem år sedan eller för ett år sedan. Vi måste dra vidare när Gud säger det. Paulus förklarade: "Bröder, jag menar inte att jag redan har gripit det, men ett gör jag: **jag glömmer det som ligger bakom och sträcker mig mot det som ligger framför och jagar mot målet för att vinna segerpriset.**" (Fil 3:13-14)

"Och så ofta arken bröt upp, sade Mose: 'Stå upp, HERRE! Låt dina fiender skingras, låt dem som hatar dig fly för ditt ansikte.' Och när den sattes ner, sade han: 'Vänd åter, Herre, till Israels ätters många tusenden.'" (4 Mos 10:35-36)

Fienden hatar när vi drar vidare mot målet. Då reser sig motståndet och köttet reagerar i människor som inte är villiga att dra vidare i tro, utan föredrar den bedrägliga bekvämligheten. Andra klagar och resonerar: det var bättre förr. Man vill gå tillbaka. Bibeln säger: "Fråga inte: Hur kommer det sig att det var bättre förr? Det är inte av vishet du frågar så." (Pred 7:11)

Det är intressant att alla de grönsaker som de längtade tillbaka till, växer antingen i jorden eller ligger på marken. "Vi kommer ihåg... gurkorna, melonerna, purjolöken, rödlöken och vitlöken." De växter som är förknippade med Löfteslandet däremot växer alla uppräta ovanför marken. Uppräkningen i Toran börjar med vetet och slutar sedan med den höga dadelpalmen. "Det är ett land med vete och korn, med vinstockar, fikonträd och granatträd, ett land med ädla olivträd och med honung [dadelnektar]." (5 Mos 8:8) Vi behöver bli andligt sinnade och inte vara fixerade vid det jordiska och lockas av jordiska begär.

"Då ni alltså har uppstått med Messias, sök då det som är där ovan, där Messias sitter på Guds högsta sida. **Tänk på det som är där ovan, inte på det som är på jorden.** Ty ni har dött och ert liv är dolt med Messias i Gud. När Messias träder fram, han som är vårt liv, då skall också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom. **Döda därför era begär som hör jorden till:** otukt, orenhet, lidelse, lusta, och girigheten som är avgudadyrkan." (Kol 3:1-5)

Aron och Mirjam kritiserar Mose

"Mirjam och Aron talade illa om Mose på grund av den nubiska kvinna som han hade tagit till hustru, ty han hade tagit en nubisk kvinna till hustru. De sade: '**Är då Mose den ende som HERREN talar genom? Talar han inte också genom oss?**' Och HERREN hörde detta." (4 Mos 12:1-2)

Mose stod under en sådan enorm press, att han till slut till och med ville dö. Det står i det föregående kapitlet:

"Mose hörde hur folket i de olika familjerna grät, var och en vid ingången till sitt tält. Då upptändes HERRENS vrede, och **Mose blev illa till mods.** Och Mose sade till HERREN: 'Varför har du gjort så illa mot din tjänare? Varför har jag inte funnit

*nåd inför dina ögon? Du har ju lagt bördan av hela detta folk på mig! ...**Jag orkar inte ensam bära hela detta folk, det är för tungt för mig.** Om det är så här du vill handla mot mig, döda mig då genast, om jag funnit nåd inför dina ögon, och **låt mig slippa se detta elände.**” (4 Mos 11:10-11,14-15)*

Inte nog med att folket klagade. I detta kapitel börjar också Mose närmaste medarbetare Aron och Mirjam att kritisera honom. Det står om Aron och Mirjam: *”Jag förde dig upp ur Egyptens land, ur trälldomshuset befriade jag dig. **Jag sände Mose, Aron och Mirjam framför dig.**” (Mika 6:4)* Alla tre ingick i ledarteamet. Aron var Mose äldre bror. Mirjam var även hon äldre än Mose. Hon hade räddat Mose från att dö i vassen och hon var en profetissa, smord av Gud (2 Mos 15:20-21).

Men Mose stod som yttersta ledare i en kategori för sig. De ledare som Gud utväljer är aldrig felfria. Men Gud ser väldigt allvarligt på människor som inte visar respekt för ledarskap som Gud har insatt. Det står om Aron och Mirjam: *”Och **HERRENS vrede upptändes mot dem, och han lämnade dem.**” (v. 9)*

Den socialistiska ande som präglat vårt samhälle i årtionden är en andemakt som gör uppror mot ledarskap. Vi matas med denna ogudaktiga attityd dag ut och dag in via radio, TV och tidningar. Felet är alltid ledarens, aldrig de som är upproriska. De tas alltid i försvar. Till slut blir vi hemmablinda och förstår inte hur långt bort vi kommit från Guds Tora.

Det är enkelt att följa ledare när de gör som man själv tycker, men när de gör sådant som går emot ens eget tänkande eller kanske till och med gör misstag, så protesterar köttet och vi blir upproriska om vi inte har gudsfruktan.

Vi vet inte vem den nubiska kvinnan var som omnämns här. Det kan ha varit Sippora. Av en eller annan orsak blev i alla fall Aron och Mirjam kritiska mot Mose på grund av henne. HERREN såg väldigt allvarligt på deras kritiska inställning. Aron slapp undan med en tillrättavisning, medan Mirjam drabbades av *tza'arat* (spetälska). Hon är den första med denna åkomma i Skriften som nämns vid namn.

Den främsta orsaken till den bibliska sjukdomen *tza'arat*, som i våra biblar översätts med spetälska, är *lashon hara*, ”den onda tungan”. Det handlar om nedbrytande tal om andra i form av skvaller, förtal, kritik, osv. **Detta är förbjudet, även om något negativt skulle vara sant.** Toran uppmanar oss att komma ihåg vad som hände med Mirjam för att vi inte ska begå samma misstag. *”Kom ihåg vad HERREN, din Gud, gjorde med Mirjam på vägen, när ni drog ut ur Egypten.” (5 Mos 24:9)*

En ledare har ingen lätt uppgift. Han måste kunna tillrättavisa och korrigerera när människor är på villovägar. Det kräver verkliga uppoffringar och mycket tålmod. Det är mycket lättare att bara låta saker passera.

Vi har alla blivit mer eller mindre sårade av felaktigt ledarskap, som har missbrukat sin auktoritet. Idag finns det många människor som säger: ”Jag

kommer aldrig mer att underordna mig någon ledare igen.” Men det är inte rätt väg att gå.

Vi behöver ledare om vi ska kunna gå framåt och tillsammans få del av Guds härlighet. Må Gud hjälpa oss på denna punkt. *Parasha Beha'alotcha* är profetisk för denna tid. Det finns många kristna som har börjat upptäcka Toran. Man har slagit läger vid Sinai under de senaste åren och njutit av uppenbarelserna.

Nu kallar HERREN oss att dra vidare med denna kunskap in i det som han har i beredskap för oss. Vi kan inte nöja oss med att vi upptäckt sabbaten och HERRENS högtider och börja använda hebreiska termer i stället för grekiska. Gud vill göra något djupare i våra liv. Paulus skrev:

”Målet med förmaningen [undervisningen] **är kärlek** ur ett rent hjärta, ett gott samvete och en uppriktig tro. Det målet har vissa missat och förfallit till tomt prat. De vill vara lärare i Toran men förstår varken vad de säger eller vad de så säkert uttalar sig om.” (1 Tim 1:5-7)

Nu måste vi växa upp och dra vidare. Målet med Toran är inte att vi ska stanna kvar vid Sinai, utan att den ska hjälpa oss att vandra vidare mot Löfteslandet. Vi behöver ta till oss lärdomarna från denna veckas *parasha*. Somliga kommer att knota och bli kritiska. Andra kommer att vilja gå tillbaka till Egypten (världens njutningar). Alla kommer inte att inta landet. Men Gud vill att vi ska ta dem till varnande exempel så att vi inte upprepar deras misstag.

Shalom!

Lars & Harriet Enarson

Lärjungaskap

Syftet med dessa kommentarer är lärjungaskap till vår Mästare Jeshua från Nasaret. Rabbinerna förbjuder studier i Toran som enbart går ut på att öka vår kunskap. Studierna måste syfta till att helga Namnet, dvs att vi förhärligar Gud genom att lyda det han säger. Jakob uttrycker det så här:

”Var ordets görare, inte bara dess hörare, annars bedrar ni er själva. Om någon är ordets hörare och inte dess görare, liknar han en man som betraktar sitt ansikte i en spegel, och när han har sett sig själv i den, går han sin väg och glömmer genast hur han såg ut. Den som däremot blickar in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar i den och inte är en glömsk hörare utan en verklig görare, han blir salig i sin gärning”. (Jak 1:22-25)

1. Vad talade starkast till dig?
2. Nämn minst en, men helst flera, praktiska saker som du kan börja tillämpa!
3. Finns det något du behöver korrigera och ändra på i ditt liv?

Om *Veckans TORA* kommentarer har välsignat dig, tänk på att rekommendera dem till andra.

Prenumeration och kopiering

Dessa kommentarer skickas ut på begäran till alla som ger en månatlig gåva. Du kan ge en gåva på jerusalemsmurar.se eller via ett av våra konton:

- *SVERIGE: PG: 30 86 38–6 eller BG: 609–2316, TWI Skandinavien*
- *NORGE: Elia Bönearme, Kontonummer 163 809 304 24, 1708 Sarpsborg.*
- *FINLAND: AKTIA 405 587–265 910, Mottagare: Karisma Farleden, Ange: Elian Rukousarmeija*

Copyright © Lars och Harriet Enarson 2012–2013

Kopiering, duplicering och regelbunden vidarebefordran av materialet, manuellt eller elektroniskt i alla former är förbjudet utan skriftligt tillstånd av författaren. Skriften säger: "Arbetaren är värd sin lön" (1 Tim 5:18).

Kopiering för behov inom familjen är tillåtet. Vi uppmuntrar också till att vidarebefordra kommentarerna vid enstaka tillfällen till vänner för att uppmuntra dem att också prenumerera på dem.